

De vindingrijkheid van de imker

Het voeren van een dieraams volkje

Astrid Schoots en Ton Thissen

Als een volkje in een bevruchtungskastje met leggende jonge moeder te groot wordt, geeft men het ruimte in een drieramer. De vraag is hier nu niet hoe je dat kunt doen, maar wel hoe je het volk in zo'n drieramer op efficiënte wijze kunt voeren.

Het waterreservoir van de cavia

Aanvankelijk hang je gewoon een raam voer in: er is ruimte genoeg. Later kun je de drieramer heel gemakkelijk bijvoeren door aan de achterkant van het kastje een plastic waterreservoir, bestemd voor vogel- of caviakooien, in te brengen. Als het reservoir de mogelijkheid biedt de ruimte voor dosering te verkleinen, gebruik deze, dan voorkom je dat bijen zich in het reservoir gaan ophouden als het min of meer leeg is. *(foto 1 tot en met 3)*

Voeren via dekplank

Een andere gemakkelijker manier van (nood)voeren is om een met suikerwater gevuld honingpotje op zijn kop in of op het voergat van de dekplank te zetten *(foto 4)*. Een paar dingen zijn hierbij belangrijk: de één tot vijf kleine gaatjes in het deksel

mogen niet groter zijn dan een mm doorsnede, anders sijpelt het voer eruit; de bijen likken het voer zelf uit de gaatjes *(foto 5)*. Misschien wat overdreven, maar schuur de braamrandjes glad. Draai het gevulde potje in een snelle beweging om en ruim de onvermijdelijke knoeidruppels direct op. Voer geurloze suiker in plaats van dunne honing, omdat roverij altijd op de loer ligt bij kleine volkjes. Uiteraard heeft een opgroeiend volk het beste - dus honing- nodig, maar we hebben het hier over noodvoeding. De beste oplossing blijft een ingehangen verzegeld voerraam maar dat is niet altijd mogelijk; bovendien moet je ook dan tijdens een drachtpauze het vlieggat soms zo verkleinen dat er maar één bij doorkan. Verder mag er geen kier zitten tussen voerpotje en dekplankgat, weer in verband met roverij, maar ook vanwege warmteverlies. Als je voor drieramers geen lege 'honingbakranden' hebt, als bescherming tegen kou en roverij, improviseer dan voor koude nachten iets met isolatiemateriaal. Maar het maakt deze voermethode wel wat omslachtig.

Voeren via vlieggat

Een oplossing hiervoor is om rechtstreeks via het vlieggat te

Foto 1. Het reservoir

Foto 2. Een beugel om het reservoir vast te houden.

Foto 4. Voerpotje met geperforeerd deksel en 'schuifvoerbakje'.

Foto 5. Voeren via vliegspleet

voeren. Bijvoorbeeld met een plat, hol 'kistje' waarin je aan de ene kant de voerpot zet, en dat je met de andere kant in het vlieggat schuift zodat de bijen het voer van binnenuit kunnen vinden. Een antiek voorbeeld hiervan is te zien op foto 4, met een zinken bodem. Dit past alleen bij een gewone vliegspleet, niet bij een klein rond vlieggat. Voor een rond vlieggat zou je het eerder genoemde cavia- of vogeldrinkflesje kunnen gebruiken, waarbij je het tuitje in een van de twee vlieggatjes van de drieramer steekt, en passend maakt met een stukje aquariumslang. Het geheel kan je verankeren met tape.

Nog wat oude praktische oplossingen: de voerballon of Thüringerballon, een ronde glazen fles met een aansluitstuk dat op het spongat bovenin de korf werd geplaatst. Een slimme vereenvoudigde variant is de omgekeerde fles met kurk; door de kurk wordt de schacht van een kippenveer gestoken, zodat het voer langzaam capillair toestroomt.

De voermogelijkheden zijn te veel om op te noemen, soms eenvoudig, soms omslachtig, maar allemaal vindingrijk. Eén van de leukste tot slot: een smal metalen bakje voor de mini-voergift (foto 6). Het bakje zit verzonken in een sleuf in het vlieggat van een zesramer en kan zo de kast in en uit geschoven worden. De opstaande voorkant maakt toegang van buitenaf onmogelijk.

Vele jaren geleden is dit schuifje met liefde geknutseld en gebruikt. De zesramer is inmiddels vermolmd en het bakje bijna doorgeroest, daarom nu als eerbetoon aan de imker-uitvinder deze vermelding.

Foto 3. De voeropening en de mogelijkheid tot afsluiting daarvan

Foto 6 Het oude voerapparaatje dat in een sleuf geschoven wordt

Scheppen en opscheppen

Als je veel op bijenmarkten komt, krijg je nogal eens de indruk dat imkers voornamelijk bijen houden om er over te kunnen praten. Het onderwerp zwermen en het scheppen van zwermen is altijd van de partij. Hoog genoteerd staan de zogenaamde onmogelijke zwermen. Die hebben zich in schoorstenen genesteld of zitten om een weipaal gevlijd tussen twee of drie schrikdraden in. Als woordvoerder moet je natuurlijk wel een beetje op je woorden letten want je gehoor bestaat voornamelijk uit andere imkers die zo iets ook wel eens bij de hand gehad hebben. Je moet het niet te bont maken.

Dat is anders als je publiek niet tot de imkerende klasse behoort. Op je antwoordapparaat staan op een zondagmiddag wel drie meldingen uit dezelfde straat van een dorpje bij jou in de buurt. Je hoeft niet lang te zoeken: op het eind van de straat staat de wijk je al op te wachten. Wel op veilige afstand van de zwerm die – je hebt het al gezien – op ooghoogte in een beukenhaag is neergestreken. Een makkie. Je begroet eerst wat nonchalant het druk babbelende en naar de zwerm wijzende publiek. Daar stap je dan kordaat op af. Er gaat een rilling door de menigte als je de zaak van zeer dichtbij in ogenschouw neemt. Dan vraag je naar de eigenaar van de haag. Die maakt zich schoorvoetend los uit de samengeschoolde kluwen. Je geeft hem een hand en je zegt dat het allemaal goed komt. Dan loop je kalm naar je auto: plantensproeier, snoeischaar. Je vraagt de eigenaar of je wat takjes mag wegnippen rondom de zwerm. “De hele heg mag eruit”, zegt hij royaal. Je lacht minzaam. Dan aan het werk. Er ontstaat een gat onder de zwerm. Weer naar je auto: de korf en de doek. Je haalt kap en handschoenen wel tevoorschijn maar laat die achteloos op de motorkap achter. “Moet u niks aan?”, roept een opvallend mooie jonge vrouw je bezorgd toe. “Ik heb toch iets aan”, zeg je dan olijk. Met tweemaal schudden zit de zwerm voor 90% in de korf. Als de bijen tegen de korfwand omhoog gelopen zijn zet je hem andersom op de doek. Steen eronder. Klaar is kees. En dat wordt er gepraat. Gevraagd vooral. Domme vragen. Maar je kunt ermee scoren!